

 dammen

Kutsu

Tervetuloa Dammenin kesänäyttelyn 2009 avajaisiin perjantaina 10.7.2009 klo 18-20.

Näyttelyn avaa professori Ilkka Virtanen.

Dammenin ateljeerakennuksessa on esillä Tapani ja Juha Tammenpään tuotantoa. Vierasateljeessa nähdään vuosien mittaan Dammenille kutsuttujen oppi-isien ja taiteilijaystävien Nandor Mikolan; Jorma Haaviston ja Ethel Svahn-Luutosen akvarelleja. Tervapääsky-galleriassa on esillä nuorta taidetta: Elena Nestorovan maalauksia, Jussi Niemisen valokuvia ja Joose Tammenpään maalauksia ja grafiikkaa.

Näyttely on avoinna 11.-26.7.2009 klo 12-17. Dammen osallistuu lisäksi suomenruotsalaiseen Konstrundan - tapahtumaan 1.-2.8. klo 12-17.

Tervetuloa!

Professori

Ilkka Virtanen

DAMMENIN TAITEILIJATALO 30 VUOTTA

Dammenin kesänäyttelyn 2009 avausanat 10.7.2009

Arvoisat Dammenin isäntäpari ja kesänäyttelyn taiteilijat, hyvä näyttelyn avajaisyleisö!

Pitkään saimme tottua siihen, että Dammenin perinteisen kesänäyttelyn avauksen suoritti professori Nandor Mikola omalla jäljittelemättömällä tavallaan. Hän ylisti kesän ja kesäisen luonnon kauneutta, näihin liittyvää valoisuutta ja inspiroivaa vaikutusta esittäväälle taiteelle. Kun sain kutsun ja kunnian tulla avaamaan Dammenin tämänvuotisen kesänäyttelyn, totesin välittömästi, ettei minulla taiteen suhteen täydellisenä maallikkona ole edellytyksiä pyrkiä tässä avauksessa mihinkään vastaavaan.

Avajaiskutsuun liittyvät faktatiedot päästivät minut kuitenkin pälkähästä. Kutsu sisältää paljon vuosi- ym. lukuja, jonka johdosta näyttelyn isäntä on ehkä katsonut sopivaksi, että näyttelyn avauksen suorittaa laskennan opettaja ja kun mukana ei ole kovin monimutkaisia laskutoimituksia, niin eläkkeellä olevakin saattaa niistä selvitä. Seuraavassa eräitä näistä luvuista.

Dammenin kulttuurimaisemassa on nyt vietetty taiteilijaelämää 30 vuoden ajan. Nykymuotoinen kesänäyttelyn sisältävä näyttelytoiminta alkoi v. 1988 taidegrafiikan pajan valmistuttua. Seuraavalla vuosikymmenellä hankittu ulkorakennus ja siihen perustetut Vierasateljee ja Tervapääsky-galleria loivat edellytykset näyttelytoiminnan laajentamiselle ja monipuolistamiselle. Tapani-isäntä muistaa aina mainita myös uusimman tulokkaan, savusaunan, sekä virkistyksen lähteenä että taiteellisenä tuotoksena.

Eikä tässä kaikki. Dammenin 30-vuotisjuhlavuosi on myös Dammenin taiteilijoiden 75-vuotis- ja 50-vuotisjuhlavuosi. Tapani-isäntä on saavuttanut aiemmin tänä vuonna 75 vuoden ja Juha 50 vuoden merkki-paalun. Näistä tapahtumista vielä parhaat onnittelut näin post festum eli linnoituksen takaa, kuten koulu-poikien latinan käännoksissä on joskus tavattu sanoa. Juhan juhlavuosi vielä jatkuukin, kun syksyllä pääsemme tutustumaan hänen suureen juhlanäyttelyynsä.

Rohkenen läsnäolijoiden vaivaksi palata vielä hetkeksi matematiikan (ja yleensä luonnontieteiden) sekä taiteiden välisiin yhteyksiin muutaman esimerkin valossa. Tunnetuin esimerkki henkilöstä, jossa yhdistyivät sekä tieteellinen että taiteellinen nerous, lienee Leonardo da Vinci (1452–1519), matemaatikko, insinööri, keksijä ja taidemaalari, vain muutamia tämän yleisneron osaamisaloja mainitakseni. Leonardon taide perustui aina tieteelliseen täsmällisyyteen (mm. kultainen leikkaus, anatomiset muodot), keksinnöt ja insinööritaitojen tuotokset olivat myös taiteellisesti hivelevän kauniita.

Leonardoa 300 vuotta myöhemmältä ajalta haluan mainita William Herschelin (1738–1822), joka tuli tunnetuksi sekä tähtitieteilijänä että säveltäjänä. Hänet tunnetaan Uranus-planeetan ja 4 kuun löytäjänä ja infrapunasäteilyn keksijänä. Herschelin sävellystuotanto on tosin vähemmän tunnettua, vaikka hän sävelsikin mm. 24 sinfoniaa ja lukuisia (mm. oboe-) konserttoja. Hänen C-duuri sinfoniaansa vuodelta 1760 kuulee kuitenkin toisinaan radiosta.

Lopuksi vähän päinvastainen esimerkki. Jos asiantuntijoille esitettäisiin kysymys siitä, kuka on viimeisin sellaisista suurista matemaatikoista, jonka saavutuksia ei ole hänen jälkeensä ylitetty, vastaus olisi todennäköisesti saksalainen David Hilbert (1862–1943). Hilbert ei ilmeisesti arvostanut taiteita kovinkaan paljon, sillä kun eräs hänen oppilaansa oli ilmoittanut lopettaneensa matematiikan opinnot ja ryhtyneensä runoili-

jaksi, niin Hilbertin kerrotaan tokaiseen ”Hyvä, sillä hänellä ei ollutkaan hyväksi matemaatikoksi tulemiseen tarvittavaa mielikuvitusta”

Tänä iltana voimme kuitenkin keskittyä yksinomaan kuvataiteeseen. Juhlavuosiaan viettävien Tapani ja Juha Tammenpään tuotantoa on esillä näyttelyateljeessa. Vieraseljee vie katseet hieman ajassa taaksepäin, kun siellä on esillä dammenilaisille tärkeiden oppi-isien ja ystävien, eräänlaisten mentoreiden Nandor Mikolan, Jorma Haaviston ja Ethel Svahn-Luutosen akvarelleja. Tervapääsky-galleria taas luo katseet kohti tulevaisuutta: nuoret taitelijat Elena Nestorova, jussi Nieminen ja Joose Tammenpään ovat saaneet tilaisuuden esille tuotantoaan.

Minulla on suuri ilo ja kunnia julistaa Dammenin juhluvuoden 2009 kesänäyttely avatuksi.